

Tempo Doeloe, vroegere tijd, is een korte beschrijving door Gerrit van Faassen van het "Indië-leven" van enkele veteranen. In dit verhaal staat Hendrik Jan Borneman centraal.

H.J. Borneman, zoon van de bekende smid Borneman van het Oosteinde, kwam op voor militaire dienst in april 1947, bij de cavalerie in de Willem III-kazerne in Amersfoort. Daarna volgde een technische opleiding in de Kromhoutkazerne in Utrecht. Op 17 januari 1948 scheepte hij zich in op het m.s. Tabinta. In de Golf van Biskaje kwam het schip terecht in een zeer zware storm. Huizenhoge golven! Van de zes nieuwe kantinewagens in het ruim was na de storm weinig meer over. Ze werden door losgeslagen bren-carriers totaal verbrijzeld. Aan boord van de Tabinta waren ook de bekende verzetsdominee Frits Slomp en sobat Harm Smid. Via Sabang voeren ze naar Tandjung Priok. Daar werden ze na 28 dagen varen ontscheept. De militairen kwamen voorlopig te liggen in Batavia. Na een week werden ze vervoerd naar een grote suikerfabriek op Java. Hier werden de manschappen ingedeeld als aanvullingsdetachement van het 6e Eskadron Pantserwagens. Na ongeveer twee maanden werd het onderdeel van Borneman naar een ander gebied gezonden. Het was daar veel patrouille lopen in een bergachtig gebied, meestal langs de demarcatielijn. Schermutselingen kwamen veel voor. Om zich te ontspannen deden de militairen veel aan sport. Een andere bezigheid was het schieten van een varken, waarna de kok het weer een poosje druk had. Het onderdeel van Borneman is zo'n beetje heel Midden-Java doorgetrokken en werd ook ingezet bij de Tweede Politionele Actie. Vaak werden de militairen gelegerd in de buurt van grote ondernemingen, ter bescherming. Na de soeveriniteitsoverdracht kwam het onderdeel terecht in Salatiga, in afwachting van de terugreis. Met de trein ging het vervolgens naar Batavia, waar de daar aanwezige Hardenberger jongens gezamenlijk een avondje uit gingen, om de laatste roepia's op te maken. Met dezelfde Tabinta van de heenreis is Borneman naar Nederland teruggekeerd. Via de sluizen van IJmuiden kwam het schip in Amsterdam terecht. Op de Java-kade zijn de militairen ontscheept, waarna Borneman en andere Hardenbergers met een bus naar Hardenberg werden vervoerd. Hier kregen ze, op de avond van de 15e mei 1950, een geweldige ontvangst. Borneman heeft er geen spijt van, zo zegt hij, dat hij in Indië heeft gediend. Hij is ervan overtuigd dat als de Nederlandse militairen er niet waren geweest, er veel meer slachtoffers onder de bevolking zouden zijn gevallen, met name onder het Chinese deel. "Ik vind het Indiëmonument een erkenning voor ons zelf, daarom sta ik er voor 100 procent achter", meent Hendrik Jan Borneman.

bron: de Sallander